

найменування і географічних зазначень; за часів Російської імперії розроблено та прийнято низку законодавчих актів про правову охорону привілеїв (згодом патентів) і вперше на території України застосовано кримінально-правові норми щодо охорони об'єктів промислової власності; за часів Української революції 1917–1921 рр. скасовано новоствореною радянською владою норми законодавства Російської імперії й встановлено покарання за порушення привілеїв на винаходи та відтворення заявлених у встановленому порядку заводських, фабричних чи ремісничих моделей або малюнку; за радянську добу було прийнято три кодифіковані акти кримінального законодавства, які закріплювали відповідальність за самовільне користування з корисливих мотивів чужим винаходом, знаком, малюнком, моделлю, а також привласнення авторства на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію; за часів незалежності України запроваджено цивільно-правовий механізм регулювання охорони прав промислової власності та встановлення кримінальної відповідальності за порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральних мікросхем, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію, торговельну марку, комерційне найменування, географічне зазначення і комерційну таємницю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Ломакіна А.А.* Злочини проти інтелектуальної власності: кримінологічне дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2017. 240 с.
2. *Дімітров М.М.* Кримінальна відповідальність за незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Нац. акад. внутр. справ. К., 2016. 230 с.
3. *Вишевецкий Л.М., Иванов Б.И., Левин Л.Г.* Формула приоритета. Возникновение и развитие авторского и патентного права. Ленинград: Наука, 1990. 116 с.
4. Уложение о наказаниях уголовных и исправительных изданиях 1857 года. Свод законов Российской империи в 16 томах. СПб., 1876. Т. 15. 469 с.
5. *Архипов И.В.* К истории Уложения о наказаниях 1845 года. Правоведение. 1990. № 6. С. 32–33.
6. *Нерсисян А.С.* Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності: монографія. Хмельницький: Вид. Хмельн. ун-ту управління і права, 2010. 192 с.
7. *Вислоцька Т.* Охорона таємниці в історії кримінального законодавства України (серед XIX–поч. XX ст.). Jurnalul juridic national: teorie si practica. 2014. № 2. С. 108–112.
8. Уголовный кодекс УССР (1922 г.). Х.: Из-во НКЮ УССР, 1925. 36 с.
9. *Коваль А. М.* Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: історія та правова перспектива. Юридична газета. 2005. № 3 (39). С. 21–22.
10. Кримінальний Кодекс УРСР 1927 року. К.: Гос. изд-во политической литературы, 1950. 168 с.
11. Кримінальний кодекс України від 28 грудня 1960 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1961. № 2. 14 с.
12. *Лоновенко И.П., Чунгули Г.И.* Уголовно-правовая охрана трудовых прав граждан. К.: Наукова думка, 1989. С. 16–17.
13. *Кульчинська Ю.О.* Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності. Юридична наука. 2013. № 9. С. 69–79.

REFERENCES

1. *Lomakina, A.A.* (2017) Zlochyny proty intelektualnoyi vlasnosti: kryminolohichne doslidzhennya. "Crimes against Intellectual Property: Criminological Research": thesis ... Candidate of Law: 12.00.08. 240 p. [in Ukrainian].
2. *Dimitrov, M.M.* (2016) Kryminalna vidpovidanist za nezakonno vykorystannya znaka dlya tovariv i posluh, firmovoho naymenuvannya, kvalifikovanoho zaznachennya pokhodzhennya tovaru. "Criminal Liability for the Illegal Use of the Mark for Goods and Services, Brand Name, Qualified Indication of the Origin of Goods": thesis ... Candidate of Law: 12.00.08. 230 p. [in Ukrainian].

3. *Vishevetsky, L.M., Ivanov, B.I., Levin, L.H.* (1990) Formula prioriteta. Vozniknoveniye i razvitiye avtorskogo i patentnogo prava. "Priority Formula. The Emergence and Development of Copyright and Patent Law". Leningrad. Nauka. 116 p. [in Russian].
4. Ulozheniye o nakazaniyakh ugovolnykh i ispravitel'nykh izdaniyakh 1857 goda. Svod zakonov Rossiyskoy imperii v 16 tomakh. "The Code on the Penalties of Criminal and Correctional Publications 1857". The Code of Laws of the Russian Empire in 16 volumes. SPb., 1876. Vol. 15. 469 p. [in Russian].
5. *Arkhipov, I.V.* (1990) K istorii Ulozheniya o nakazaniyakh 1845 goda. "From the History of the Penal Code 1845". Jurisprudence No 6, 32–33 pp. [in Russian].
6. *Nersesyan A.S.* (2010) Kryminalno-pravova okhorona prav intelektualnoyi vlasnosti. "Criminal and Legal Protection of Intellectual Property Rights": monograph. Khmel'nitsky. 192 p. [in Ukrainian].
7. *Vislotska, T.* (2014) Okhorona tayemnytsi v istoriyi kryminalnoho zakonodavstva Ukrayiny (sered. XIX–poch. XX st.). "Protection of Secrets in the History of Criminal Legislation of Ukraine (middle of XIX–the beginning of XX centuries). Jurnalul Juridic National: Teorie si Practica No 2, 108–112 [in Ukrainian].
8. The Criminal Code of the USSR (1922). Kh. 1925. 36 p. [in Russian].
9. *Koval, A.M.* (2005) Kryminalna vidpovidalnist za porushennya prav intelektualnoyi vlasnosti: istoriya ta pravova perspektyva. "Criminal Liability for Violation of Intellectual Property Rights: History and Legal Prospect". Legal Newspaper No 3 (39), 21–22 pp. [in Ukrainian].
10. The Criminal Code of the Ukrainian SSR 1927. K., 1950. 168 p. [in Ukrainian].
11. The Criminal Code of Ukraine dated December 28, 1960. Bulletin of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR. 1961. No 2. 14 p. [in Ukrainian].
12. *Lonovenko, I. P., Chunhuli, H.I.* (1989) Ugolovno-pravovaya okhrana trudovykh prav grazhdan. "Criminal Law Protection of Labor Rights of Citizens". K. P. 16–17 [in Russian].
13. *Kulchynska, Y.O.* (2013) Kryminalno-pravovyy zakhyst prava intelektualnoyi vlasnosti. "Criminal Law Protection of Intellectual Property Rights". Legal Science 9, 69–79 [in Ukrainian].

UDC 343.7(477)

R.S. Fyl,

Candidate of Juridical Sciences,
Head of the Department, State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-5680-875X

FOUNDATION OF CRIMINAL LAW PROTECTION OF RIGHTS TO INDUSTRIAL OBJECTS IN THE TERRITORY OF UKRAINE

Paper analyzes historical periods of legal protection of rights to industrial property objects and the establishment of criminal responsibility for violation of rights to these objects in Ukraine. As a result of an analysis of the stages of the establishment of the criminal legal protection of industrial property, it was established that in times of Kievan Rus the principles of legal protection of the trademark, commercial name and geographical indications were formed; during the Russian Empire a number of legislative acts on the legal protection of privileges (subsequently patents) were drafted and adopted, and for the first time in the territory of Ukraine criminal-law standards were applied regarding the protection of industrial property objects; in the times of the Ukrainian Revolution 1917–1921 the newly established Soviet authorities abolished the norms of the legislation of the Russian Empire and imposed penalties for violation of the privileges for inventions and reproduction of factory, factory or craft models or drawings declared in accordance with the established procedure; when the Soviet era, three codified acts of criminal law were adopted, establishing responsibility for the unauthorized use of mercenary motives by someone else's invention, a sign, a pattern, a model, and the appropriation of authorship on

someone else's discovery, invention, or rationalization proposal; during the independence of Ukraine, a civil-law mechanism for regulation of the protection of industrial property rights and establishment of criminal liability for violating the rights to the invention, utility model, industrial design, topographies of integrated circuits, plant varieties, rationalization offer, trademark, commercial name, geographical indication and commercial secret. It was established that the criminal legal protection of industrial property in the territory of Ukraine was formed gradually during a long historical period, which resulted as the emergence of criminal liability for violating the rights to these objects, as well as the introduction of a civil law mechanism for regulating the protection of industrial property rights.

Keywords: criminal law protection, objects of industrial property, criminal responsibility, violation of intellectual property rights.

Отримано 29.11.2018